

בס"ד

13 עיקרים: לקראת אסיפת הורים כיתית

יונה גודמן – מנהל חינוכי, מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

שלום רב!

בע"ה שנת הלימודים נפתחת (בין השאר) באסיפות הורים כיתתיות. יש ר"מים ומחנכות (חדשים יחסית אך גם ותיקים) המתבלטים כיצד ראוי להבנות מפגשים חשובים אלו. מצ"ב ראשי פרקים עם כמה הצעות ודגשים לעניין. תקוותי שחלקם יתאימו לך. אשמח לקבל תגובות והצעות נוספות, כדי להעשיר את המסמך לקראת עתיד.

א. לפתוח בדבר תורה קצר. מומלץ לא לקרוא לזה "דבר תורה", זה נשמע טכני. פשוט להגיד: "רציתי לשתף אתכם במשהו יפה שמצאתי בפירוש לתפילה \ לפרשה (או כל מקור אחר) כשקשור אולי לעולמנו החינוכי... להשתדל שתהיה אמירה עם תוכן רוחני או חינוכי. עדיף כזה שמשקף את ה'אני מאמין' החינוכי שלכם.

ב. סבב קצר של הצגת שמות ההורים "אמא של..." (עליך להקפיד לא להפלות. אי אפשר לומר לאמא של מיכל בנוכחות כולם שיש לה בת מקסימה, ולא לומר זאת לכולן).

ג. לשתף בהתרשמות חיובית שיש לך מהקבוצה. למשל: כללית, "אני נהנית מהבנות, הן קבוצה מקסימה וכו'".

ד. להבהיר: אנחנו בתחילת שנה, יודעים שהן חדשות, שהן מתרגלות בהדרגה, ומנסים לסייע להן להיקלט. המעבר חזרה מהקיץ קצת קשה לחלקן, על שנינו (אני כמורה ואתם כהורים) לקבל זאת בהבנה תוך מתן תמיכה וחיזוק. אחרי החגים צריכים כולנו לסייע להן להיכנס לעניינים.

ה. שאר רוח: לעתים פוגשים מורה שמספרת בצורה מרשימה על האופן בו היא מנהלת את הכיתה, מאתרת ותומכת בבנות חלשות, נותנת גם אהבה וגם כללים ומסגרת ועוד. זה מרשים, אך מאוד טכני. ראוי לפרוס בתחילה כמה מהשאיפות הרוחניות-ערכיות שלך כאדם וכמורה. להציג בקצרה את הקו החינוכי-רוחני שאת מאמינה בו. למשל, לדבר על מרכזיות החינוך למידות ולאהבת תורה. לציין בקצרה כמה מיעדי-העל שאת מאמינה בהם ושבהם את מקווה לחזק את הבנות.

ו. לכולנו (ביה"ס והבית) חשוב שהבנות תצלחנה בכל מישורי עשייתן מחוץ לבית: לימודי, חברתי, וערכי. נשתדל לעשות כן תוך חיזוק החינוך לכיבוד הורים ותרומה למשפחה.

ז. תוכניות חינוכיות שהתקיימו מאז תחילת השנה הן...

ח. תוכניות חינוכיות מתוכננות לתקופה הקרובה שידועות (שבת? סיום? ערב עיון?) ותוכניות שיהיו בע"ה בהמשך השנה הן...

- ט. דיון משותף: מומלץ לקיים דיון עם ההורים עצמם. לשאול אותם אלו ערכים חינוכיים הם היו רוצים שתתמקדי בהם בשנה הקרובה, ודווקא בגיל זה (של התלמידות, לא שלך...). דיון זה חשוב, כי הוא מעביר את הכדור אליהם. במקום ביקורת על ערכים שבעינייהם מיותרים ("אתם [לא] דוסיים מידי"), נכון שיגידו מה הם כן היו רוצים שתדגישו \ תדגישי במסגרת חינוך ערכי.
- י. להגדיר מה בעיניך תפקידם של ההורים בבית בקשר לבית הספר (לבדוק שעורי בית? לא לבדוק? (תגבשי עמדה). לעקוב אחרי מצב רוחה של הבת, מה טוב לה או רע לה בבית הספר ולהעביר מידע?
- יא. מידע טכני: בקצרה לעדכן על המערכת, כללי התנהגות ולבוש וכו'. להדגיש שמצד אחד יש גבולות, אך בעיקר משתדלים שזה ינבע מתוך הזדהות וכו'.
- יב. להסביר איך לעמוד בקשר עם מורים מקצועיים ועם ההנהלה. כדאי לתת דף מצולם עם שמות המורים המקצועיים, אלו מקצועות הם מלמדים ודרכי התקשרות איתם.
- יג. על כל בעיה אל תהססו ליידע אותי (לימודי, חברתי וכו'). דרכים להשיג אותי ושעות מתאימות הן: (כדאי לתת גם אימייל). כדאי לציין את האופן בו תגיבי. אינך חייבת להגיב מיידית להודעת ווטסאפ באמצע הלילה. צייני אלו דרכי התקשרות נוחות לך לענייני מהות ואלו לעניינים טכניים.
- יד. לסיים באמירה רוחנית \ חינוכית, אמירה לקראת התקופה הקרובה \ השנה הקרובה.

הצעות כלליות – בעיקר למחנכות חדשות:

1. כהורה, איני אוהב שמנסים לעשות סדנא במסגרת זו. "אבקש מכל הורה לצייר מה לדעתו מערכת היחסים הרצויה עם בנו". כהורה, לא באתי כעת לחוות סדנא, אני עייף אחרי יום עבודה, ורוצה דברים פרקטיים שיעזרו לי עם ילדי. אך כן מומלץ להכין שאלון ידע קצר שכל הורה ימלא על בתו. עליו שאלות כמו: משהו שחשוב לך שאדע על בתך \ האם יש משהו משפחתי שכדאי לספר לי \ מה החוזקות של בתך שכדאי לנסות לאפשר לה לבטא בכיתה \ וכו'.
2. אין בושה בכך שתרשמי מראש נקודות על דף ותסתכלי עליו. מותר אפילו לומר "רגע, אבדוק בדף אם יש משהו חשוב נוסף שרציתי לומר".
3. אין חובה לדעת הכול ולייצג הכול. למשל, בנוגע לשאלות על "שכר לימוד" מותר לומר ש"זו בהחלט שאלה חשובה. אישית אני לא עוסקת בזה, וכדאי לפנות ישירות ל... " ("אם את לא מצליחה להשיג מידע, חזרי אלי ואנסה לעזור").
4. כנ"ל לגבי שאלות על תוכנית הלימודים באנגלית או כל דבר אחר. אין שום בושה לומר "אני לא בקיאה בפרטי תכ"ל באנגלית. כדאי לפנות ישירות למורה X שמספר הטלפון של הוא Y" או "אני לא בקיאה בפרטי תכ"ל באנגלית. אברר ואחזור אליך".
5. לשיקולך האם להעביר דף בו יכתבו טלפונים שלהם, כיצד ואיך את תוכלי לפנות להורים כשצריך אותם (או שכל המידע כבר קיים במזכירות?) הכוונה בעיקר לטל' נייד. כן מומלץ מאוד לאסוף דוא"ל של ההורים ולהוציא מדי פעם דף עדכון משותף לכולם, דרך המייל. כך גם ניתן לשלוח הודעות חשובות וכו'. בשולי הדברים יודגש: חשוב בהמשך השנה לא

להעביר את כל ההודעות ישירות מהמורה להורים דרך המייל, באופן שפוטר את הבנות מאחריות. עיקר הצינור צריך להיות דרך הילדים ובאחריותם. לעתים יש צורך בפנייה ישירה להורים או במשלוח דף עדכון כללי או פרטי ואז ניתן להיעזר במייל. לשיקולך האם להקדים קבוצת ווטס-אפ שלך עם הורי הכיתה, כדי לאפשר העברת הודעות מהירות מטעמך.

6. צריך לחשוב האם להתייחס לקבוצות ווטאספ של הורי הכיתה. מצד אחד, האם להציע להקים קבוצה איתך (יש בזה גם חסרונות...) ומצד שני, באם את יודעת שהם נוהגים להקים קבוצה ללא השתתפות המורה, האם להתייחס לכך? בעיקר באמירה שהניסיון מלמד שלעתים יש דיון סוער בווטסאפ של הורים, בלי שמישהו טרח לברר את העובדות מול המורה או המוסד (לא להאשים. פשוט לציין את התופעה).

7. **לחדשות:** אין צורך לציין שאת מורה יחסית חדשה, איזה שנה זו בחינוך כיתה וכו'. כן יש מקום להציג עצמך בקצרה, בעזרת כמה משפטים: אני תושבת... בוגרת מכללת... שם התמחיתי במגמות.... בוגרת מדרשת X... עסקתי שנים בהדרכה, גם במסגרת X, גרה כעת ב... וכדומה.

8. יש שאלות עקרוניות שניתן לצפות אותן: רעש תקשורתי על שינוי שכר לימוד (כיצד ישפיע עליו? (תשובה: זו שאלה חשובה, כדאי לשאול ישירות את...); סיפור בעיתון שהאולפנה הייתה קשורה אליו (בנות שלא התקבלו, מעשה חריג שאירע וכו') או מדיניות חדשה של המוסד עליו הודעתם כעת. אם נתכנן כיצד נגיב, לא נופתע. וכאמור, אנו לא הדוברים של המוסד.

9. להשאיר מראש זמן בלוי"ז שלך לפניות אישיות בסוף.

המון הצלחה

כל טוב

יונה

תוספת דגשים שהעלו מורות:

1. בכיתה שלי (כיתה ט') חלק מההורים הכירו כבר ביניהם, והכירו את המערכת, ומה היה בשנים קודמות, וסחבו איתם "מטען" של דברים טובים ופחות טובים שהיו. נראה לי שצריך לצפות לזה... כדאי אולי להיות מודעים לפחות לחלק מהדברים, ולא "להיבהל" מדברים שלא שמעת עליהם קודם.

2. עניין וועד ההורים: אם יש חובה מצד המוסד לבחור נציגים: לתת להם את הזמן לדבר על זה ולבחור וועד (אם יש מספיק הורים נוכחים).

3. לפעמים יש הורים שמעלים בעיות אישיות תוך כדי האסיפה. (הבת שלי נכשלה, המורה הורידה אותה הקבצה וכו'...) אפשר בהחלט להגיד שנדבר על זה אחרי האסיפה באופן אישי.

4. כאשר עולה נקודה חשובה שצריך לבדוק או לטפל, נראה לי שיש עניין לכתוב אותה בדף או מחברת. גם כי זה חשוב כדי לא לשכוח וגם כי זה מקרין רצינות ואכפתיות למה שההורים מעלים.

5. נקודה אחרונה וחשובה – כאשר האימהות נכנסו לכיתה הם היו די בהלם- מי זאת הבחורה הצעירה הזאת שמחכה פה? חלקן שאלו בהלם: מה? את המורה? נראה לי חשוב לשדר להורים ביטחון, אבל חשוב קודם כל שבאמת יהיה לי את הביטחון הזה בעצמי, ובעמידה מול ההורים להאמין שאכן יש לי את היכולת והסמכות למלא את תפקידי (אני מדגישה את זה כי לעיתים רק המבטים יכולים להוריד את רמת הביטחון העצמי).

בע"ה הרבה הצלחה! יונה